

Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	21 Chwefror 2023
Aelod / Swyddog Arweiniol	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol / Steve Gadd, Pennaeth Cyllid ac Eiddo
Awdur yr adroddiad	Steve Gadd, Pennaeth Cyllid ac Eiddo
Teitl	Argymhellion y Bwrdd Cyllideb - Cyfalaf

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Cynigion cyfalaf Dyraniad Bloc a gafwyd i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf 2023/24.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Bu i'r Grŵp Buddsoddi Strategol ddod i ben ar ddiwedd 2021/22 ac mae proses cymeradwyo cyfalaf newydd yn cael ei datblygu ar hyn o bryd. Yn y cyfamser mae'r Bwrdd Cyllideb - Cyfalaf, wedi cyfarfod i ystyried cynigion a baratowyd gan bob gwasanaeth.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Cabinet yn cefnogi'r prosiectau a ddangosir yn Atodiad 1 i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf 2023/24, a'u hargymell yn unol â hynny i'r Cyngor llawn.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Dangosir y cyllid sydd ar gael ar gyfer 2023/24 isod:

Ffynhonnell	Swm £000
Grant Cyfalaf Cyffredinol	3,105
Benthyca â Chymorth heb ei neilltuo	3,024
Benthyca Darbodus - Priffyrdd	4,000
Cyfraniad gan gronfeydd cyfalaf	2,056
Tanwariant 2022/23 heb ei gario ymlaen	683

Arian wrth gefn heb ei wario d/y	500
Cyfanswm y Cyllid sydd ar Gael 2023/24	13,368

4.2 Mae'r Cynllun Cyfalaf yn gwario arian ar ddau fath o brosiect. Yn gyntaf mae prosiectau untro fel ysgol newydd; yr ail fath o wariant yw 'dyraniad bloc'. Mae'r rhain yn rhaglenni parhaus o waith sy'n ymestyn dros nifer o flynyddoedd (ac efallai byth yn gyflawn) e.e. cynnal a chadw ysgolion. Gellir talu am elfennau o'r gwaith hwn o gyllidebau atgyweirio a chynnal a chadw, ond mae rhan sylweddol yn cael ei ariannu drwy'r Cynllun Cyfalaf.

4.3 Mae Atodiad 1 yn dangos y prosiectau a restrir gyda ffynhonnell cyllid a argymhellir ar gyfer pob un wedi'i amlygu yn y golofn briodol. I egluro mwy, dylid nodi'r pwyntiau canlynol:

- Colofn PB Priffyrdd - £4.000m. Caiff hwn ei gefnogi gan y gyllideb refeniw fel blaenoriaeth gorfforaethol, a gymeradwywyd gan y Cyngor Llawn ar 31 Ionawr 2023.
- Colofn Cronfeydd y Cyngor – Mae'r rhain yn gronfeydd megis grantiau cyffredinol a derbyniadau o'r gyllideb ariannu cyfalaf.
- Mae setliad cyllid cyfalaf Llywodraeth Cymru yn debyg i 2022-23.

4.4 Naratif i gefnogi argymhellion y Bwrdd Cyllideb - Cyfalaf wedi ei gynnwys fel Atodiad 2.

4.5 Aelodaeth y Bwrdd Cyllid - Cyfalaf fel a ganlyn:

- Aelod Cabinet - Arweinydd y Cyngor ac Aelod Arweiniol Twf Economaidd a Threchu Amddifadedd
- Aelod Cabinet - Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol
- Prif Weithredwr
- Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau
- Cyfarwyddwr Corfforaethol - Economi a'r Amgylchedd
- Cyfarwyddwr Corfforaethol - Llywodraethu a Busnes
- Pennaeth Cyllid (S.151) ac Eiddo

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae prosiectau wedi'u hadolygu i sicrhau eu bod yn cyflawni amcanion corfforaethol y Cyngor.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Goblygiadau Cost

Mae costau'r cynlluniau wedi eu dangos yn Atodiad 1. Bydd y costau Benthycia Darbodus yn cael eu diwallu drwy gyllideb refeniw 2023/24.

6.2 Goblygiadau Staffio/TGCh/Gofod Swyddfa

Mae'n ofynnol llenwi ffurflen Achos Busnes ar gyfer pob prosiect newydd a thrafod goblygiadau penodol yn ystod y cam hwnnw.

6.3 Asesiad o Effaith ar Newid Hinsawdd - Lliniaru ac Addasu

Mae prosiectau cyfalaf newydd yn destun craffu gan y Bwrdd Cyllideb - Cyfalaf. Bydd pob achos busnes yn dangos, lle bo'n briodol, allyriadau tunelli carbon perthnasol cyn ac ar ôl y prosiect, gan nodi a yw'r prosiect yn cynyddu, lleihau neu ddim yn cael effaith ar allyriadau carbon. Hefyd, mae angen sicrhau fod prosiectau cyfalaf newydd yn briodol ar gyfer y dyfodol ac yn gallu addasu i newid hinsawdd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Cwblhawyd Asesiad o Effaith llawn ar gyfer pob cais cyfalaf a adolygwyd gan y Bwrdd Cyllideb - Cyfalaf. Mae copi o bob Asesiad Lles unigol ar gael yn llyfrgell yr aelodau ar system Modern.gov.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Bu i'r Penaethiaid Gwasanaeth gymeradwyo cyflwyno'r cynigion ac fe'u hadolygwyd gan y Bwrdd Cyllideb - Cyfalaf tra bod y broses cymeradwyo cyfalaf newydd yn mynd trwy'r broses gymeradwyaeth. Y flwyddyn nesaf bydd cynigion yn cael eu hadolygu gan y Grŵp Craffu Cyfalaf. O yw'r cynigion hyn yn cael eu cymeradwyo gan y

Cabinet byddant yn ffurfio rhan o'r Gyllideb Gyfalaf lawn a fydd yn mynd i'r Cyngor i'w chymeradwyo ar 28 Chwefror.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'n rhaid i'r Cyngor barhau i fuddsoddi yn briodol yn ei asedau. Gall peidio â gwneud hynny achosi costau mwy sylweddol yn y tymor hir. Gyda'r lleihad parhaus mewn gwerth gwirioneddol benthyca â chymorth Llywodraeth Cymru, rhaid i'r Cyngor ddibynnu ar ei adnoddau ei hun yn gynyddol.

10. Beth yw'r peryglon ac a oes unrhyw beth y gallwn ni ei wneud i'w lleihau?

- 10.1 Byddai risgiau posib yn cynnwys cynlluniau yn peidio â datblygu, colli grantiau a tharfu ar wasanaethau. Byddai cyflwr asedau yn parhau i ddirywio pe na bai unrhyw fuddsoddiad yn cael ei wneud, a gallai hynny arwain at golli gwasanaethau pwysig.
- 10.2 Nid oes unrhyw brosiect cyfalaf heb risg. Fodd bynnag, mae'r Bwrdd Cyllideb - Cyfalaf yn adolygu'r holl gynlluniau sydd hefyd yn cael eu monitro a'u hadrodd yn barhaus bob mis.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol (1972), gofynnir i Awdurdodau Lleol wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn gywir.